

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Kolnie za rok 2019

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kolnie w 2019 roku pracował w następującym składzie:

1. Krzysztof Kajko - Prezes Zarządu
2. Teresa Kozikowska - Wiceprezes d/s ekonomiczno-finansowych
Główny Księgowy
3. Marcin Krejszeff - Wiceprezes ds. handlowych

W okresie 2019 roku Zarząd Banku odbył 24 protokołowanych posiedzeń oraz 5 posiedzeń wspólnie z Radą Nadzorczą. Prezes Zarządu był również obecny na wszystkich 4 posiedzeniach Prezydium Rady, a pozostali członkowie w zależności od potrzeb omawianych obszarów działalności. W celu usprawnienia swojej działalności mającej wpływ przede wszystkim na szybkość i jakość obsługi klienta, co bardzo istotne jest przy niezbędnych potrzebach związanych nie tylko z prowadzoną działalnością - Zarząd podejmował decyzje również w trybie obiegowym zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Banku Regulaminem Działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Kolnie. Ze względu na bliskość miejsc pracy poszczególnych członków istniała zawsze możliwość konsultacji podejmowanych decyzji. W okresie 2019 roku podjęto łącznie 336 uchwał, w tym 226 uchwał w trybie obiegowym. Wszystkie uchwały podjęte zostały jednogłośnie. Uchwały podjęte w trybie obiegowym - następnie przedstawiane były na protokołowanych posiedzeniach Zarządu do kolegialnej akceptacji. W posiedzeniach Zarządu uczestniczyli wszyscy jego członkowie.

Tematyką posiedzeń Zarządu były sprawy wynikające z potrzeb bieżącej działalności Banku takich jak: ustalanie i realizacja zamierzeń handlowych, wdrażanie nowych produktów bankowych, analiza rynku lokalnego i reagowanie na zachodzące zmiany, gospodarowanie majątkiem Banku oraz wypełnianiem wymogów nadzorczych stawianych przez Komisję Nadzoru Finansowego i dostosowywanie się Banku jako uczestnika ochrony. Zarząd zajmował się sprawami właścicielskimi oraz kadrowymi związanymi z realizacją polityki kadrowej oraz zaprojektowaniem i realizacją systemu zarządzania Bankiem, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli wewnętrznej i audytu. Istotnym elementem jest identyfikacja, pomiar i ocena ryzyk bankowych oraz ich klasyfikacja pod względem istotności w działalności Banku, a także analiza przestrzegania wprowadzonych Zasad Ładu Korporacyjnego oraz ocena odpowiedności kadry pracowniczej. Poza sprawami bieżącymi, Zarząd zajmował się zagadnieniami

mającymi zasadniczy wpływ na kierunki działalności Banku, jego dynamiczny zrównoważony rozwój, połączony z minimalizacją ryzyk bankowych mających wpływ na bezpieczeństwo zgromadzonych w Banku Spółdzielczym w Kolnie środków pieniężnych. Zagadnienia te ujęte zostały w uchwalonym przez Zarząd oraz zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Banku Systemie Informacji Zarządczej (SIZ). System ten obejmuje również czasookresy w jakich Zarząd i Rada Nadzorcza powinny zajmować się poszczególnymi zagadnieniami. Tematyka ujęta w SIZ podlegała ciągłej weryfikacji i była modyfikowana o zagadnienia, które należało uwzględnić w działalności bieżącej Banku, a służyć one miały jego bezpieczeństwu.

Do zagadnień tych należy głównie:

1. Realizacja długookresowej strategii działania Banku .
2. Szacowanie i ocena występujących w działalności Banku ryzyk ze szczególnym uwzględnieniem ryzyk istotnych.
3. Tworzenie i realizacja planów finansowych Banku oraz polityk poszczególnych sfer działalności Banku.
4. Ocena stopnia realizacji planu finansowego w poszczególnych okresach roku.
5. Realizowanie systemu zarządzania Bankiem tj. systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.
6. Wdrażanie uregulowań nadzorczych przede wszystkim Komisji Nadzoru Finansowego
7. Tworzenie i dostosowanie produktów Banku do potrzeb środowiska, z uwzględnieniem konkurencji banków komercyjnych oraz ocena stopnia ich efektywności.
8. Realizacja zadań Banku wynikająca z uczestniczenia w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.
9. Podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania Banku BPS, którego Bank Spółdzielczy w Kolnie jest akcjonariuszem.
10. Ścisła współpraca z Radą Nadzorczą Banku, zarówno w zakresie bieżących działań, jak również uwarunkowań prawnych wynikających z prawa bankowego oraz rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Współpraca z Komitetem Audytu, szczególnie w zakresie wyboru firmy audytorskiej i badania sprawozdania finansowego.

Rok 2019 to kolejny już okres stabilnych stóp procentowych usytuowanych na bardzo niskim, najniższym w historii poziomie, pomimo zwiększającej się inflacji z poziomu deflacyjnego (od -0,9% do 3,9% w grudniu 2019). Inflacja w sferze spożywczej osiągnęła według GUS wysokość przekraczającą 5,0%. Stopy procentowe miały znaczący wpływ na wysokość marży odsetkowej, a co za tym idzie na wysokość uzyskanych przychodów od pojedynczej transakcji. Niskie oprocentowanie tzw. „starych” kredytów preferencyjnych w granicach 2,6% – 2,8% oraz niska stawka WIBOR, bardzo stabilna w okresie 2019 r. wynosząca w przypadku WIBOR 3M 1,72%, zaś średnia stawka WIBOR-u 1M wyniosła 1,64%. Zastanawiający jest fakt, że pomimo zwiększenia się inflacji stawki te pozostały

prawie nie zmienione i były w okresie roku jakby wielkością „stałą” (WIBOR 3M zwiększył się tylko o 0,01%). Stawka WIBOR była elementem składowym większości kredytów. Powyższe stawki, a także konkurencyjne oprocentowanie depozytów, sprawiły, że Bank w celu zwiększenia przychodów zmuszony był koncentrować się na zwiększeniu działalności operacyjnej. Bank w planie finansowym na 2019 rok założył wzrost dynamiki w obszarze przychodów i utrzymanie planowanych kosztów w korzystnej relacji do przychodów. Plan finansowy Banku został zrealizowany. Wskaźniki działalności bankowej świadczące o bezpiecznym rozwoju Banku były lepsze od grupy rówieśniczej i spotkały się z dobrą oceną nadzorczą. Suma bilansowa Banku uległa zwiększeniu o 27 mln zł tj. o 8%.

Zarząd Banku, zgodnie ze swoim statutowym obowiązkiem, rozwijał działalność społeczno-kulturalną wśród społeczeństwa lokalnego, przede wszystkim wśród swoich członków. Jest to podstawowy element kreowania właściwego, pozytywnego wizerunku Banku w środowisku naszych klientów. Członkowie Zarządu aktywnie uczestniczyli w życiu społeczeństwa, zarówno w sferze kulturalnej, oświatowej, sportowej, kultu religijnego jak i w życiu gospodarczym. Wydatkowane przez Bank na te cele środki finansowe, jednostkowo bardzo niewielkie, pozwalają osiągnąć w przyszłości cele ekonomiczne korzystne dla Banku. Widoczne jest to zarówno poprzez ciągle rosnącą dobrą opinią lokalnego społeczeństwa – świadczyć o tym mogą otrzymane tytuły i wyróżnienia, a także zwiększenie liczebności klientów. Bank i jego działalność spotyka się z bardzo przyjazną oceną na portalach społecznościowych naszego środowiska, ze względu na ciągłą obecność w środowisku lokalnym oraz aktywny w nim udział. Ta forma uczestnictwa Banku w życiu społeczeństwa jest najlepszym narzędziem promującym jego działalność. Praca wśród dzieci i młodzieży, zarówno szkolnej jak i pozaszkolnej, nadal jest podstawowym naszym zadaniem, gdyż tę grupę społeczeństwa należy odpowiednio kształtować i dopatrywać się w niej potencjalnych klientów. Staramy się bardzo aktywnie wspierać Szkolne Kasy Oszczędności. Tymi działaniami wskazujemy dzieciom i młodzieży drogę do ekonomicznego myślenia. Dokonuje się to na cyklicznych spotkaniach w siedzibie Banku lub szkołach. Prowadzone są lekcje przedsiębiorczości dla uczniów szkół średnich, a także wykłady na Uniwersytecie III wieku. Podczas spotkań z przedsiębiorcami Bank nie opiera się na czynnikach reklamowych, lecz na edukacji i uświadamianiu zagrożeń wynikających z nieumiejętnego poruszania się w sprawach finansowych. Te działania mają charakter ciągły i chociaż tematyka w każdym roku jest podobna - to ich zakres jest coraz szerszy.

Zarząd Banku aktywnie uczestniczy w życiu społeczeństwa lokalnego, przez co jest rozpoznawalny, jego polityka jest czytelna i przyjazna dla środowiska, a szybka reakcja na zachodzące zmiany korzystnie wpływa na opinię o Banku.

Członkowie Zarządu aktywnie uczestniczyli m.in.:

1. W pracach Fundacji „Kraina mlekiem płynąca” Leader + Prezes Zarządu Krzysztof Kajko jest członkiem Rady Fundacji.

2. W organizacjach społecznych takich jak Ochotnicza Straż Pożarna powiatu kolneńskiego, w tym miasta i gminy Kolno, gdzie Prezes Krzysztof Kajko pełni funkcję Skarbnika Oddziału Zarządu Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polski oraz Członka Zarządu Miejsko-Gminnego.
3. Aktywny udział Prezesa Krzysztofa Kajko w Centrach Kulturalno-Rozrywkowych Gminy Kolno.
4. Działalności Uniwersytetu III Wieku, gdzie Prezes prowadzi wykłady.
5. Fundacji Rozwoju Bankowości Spółdzielczej w Warszawie – Prezes Krzysztof Kajko jest członkiem Rady Nadzorczej Fundacji.
6. Prezes Krzysztof Kajko jest członkiem Rady Nadzorczej Banku Polskiej Spółdzielczości w Warszawie.

Wyrazem prawidłowej działalności Banku jest otrzymanie w 2019 roku przez Prezesa Krzysztofa Kajko tytułu „osobowość roku” w kategorii biznes, w powiecie kolneńskim.

DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

Działalność kredytowa w roku 2019, to następny rok niskich, stabilnych stóp procentowych, pomimo ciągle zwiększającej się inflacji. W portfelu kredytowym 26% stanowią kredyty oparte o redyskonto weksla tj. 55 mln zł, 64%, stanowią kredyty oparte o stawkę WIBOR, tj. 138 mln zł, 10%, to kredyty oparte o stopę Banku tj. 21 mln zł.

Średnie oprocentowanie kredytów wyniosło ok. 4,35%, w tym: preferencyjne – 2,87%, komercyjne rolnicze – 4,45%, przedsiębiorcy indywidualni – 5,14%, JST – 2,58%, osoby fizyczne – 4,93%. Nastąpiło obniżenie oprocentowania kredytów ogółem jak i w poszczególnych podmiotach. Spowodowane było to narastającą konkurencją bankową.

W roku 2019 zaobserwowano zmniejszenie zapotrzebowania na kredyty, których wypłaty były niższe o 6% od wypłat roku 2018. Stan kredytów na koniec 2019 roku zwiększył się o 9%. Niskie jest zapotrzebowanie na kredyty preferencyjne dla rolników indywidualnych. Powodem tego stanu rzeczy są wymogi ARiMR, które w powiązaniu z niewielką różnicą oprocentowania kredytów komercyjnych sprawiają, że kredytobiorcy chętniej korzystają z tych drugich. W 2019 roku udzielono tylko 9 kredytów preferencyjnych na kwotę 841 tys. zł. Wypłaty kredytów komercyjnych rolniczych zmniejszyły się o 15%, w tym kredyty pomostowe zmniejszyły się o 13%, zaś „Twoje grunty” o 20%. Przy wielkości wypłat kredytów dla rolnictwa można zauważyć pewną cykliczność. Związana ona jest z nasyceniem inwestycji w rolnictwie oraz dostępnością środków unijnych. Jeżeli w jednym roku notuje się wzmożone potrzeby kredytowe - to w roku następnym potrzeby te są mniejsze. Zjawisko to można obserwować również w poszczególnych oddziałach Banku. Rok 2019 był okresem zmniejszenia inwestycji w rolnictwie. Działalność pozarolnicza osiągnęła dynamikę 91%, zaś

kredyty konsumpcyjne 124%. Nastąpiło zwiększenie zainteresowania kredytami mieszkaniowymi o dalsze 31%, pomimo konkurencyjnych ofert banków komercyjnych. Bank w omawianym okresie zaobserwował mniejsze niż w latach minionych, zwiększanie zadłużenia rolników w bankach komercyjnych, korzystających z drogiej kredytu zarówno pod względem stopy procentowej jak i wysokości pobieranych prowizji. Zwiększenie rentowności produkcji rolniczej szczególnie w zakresie branży mleczarskiej wpłynęło korzystnie na poprawę płynności oraz możliwości inwestowania przy większym udziale środków własnych.

Jednym z głównych celów dla Banku Spółdzielczego w Kolnie jest obsługa kredytowo-finansowa jednostek samorządu terytorialnego. Zmniejsza to ryzyko kredytowe i ma ona korzystny wpływ marketingowy. Kredytowanie zadań inwestycyjnych samorządów odbywa się zazwyczaj w oparciu o ogłaszane przetargi. W 2019 roku Bank udzielił 9 kredytów, w oparciu o ogłaszane przetargi lub kredytów w rachunku bieżącym. Przychodowość tych kredytów jest niestety bardzo niska.

Bank Spółdzielczy w Kolnie w 2019 roku wypłacił 71.808 tys. zł. kredytów dla 810 kredytobiorców. Wpłaty w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedzającego były niższe o 9%, a ilość wniosków kredytowych zmniejszyła się o 14% (131 szt.).

STRUKTURA WYPŁAT KREDYTÓW

wg kryterium podmiotowego:

1. Działalność gospodarcza rolnicza	29.650 tys. zł ;	41% wypłat kredytów
W tym:		
Kredyty komercyjne	28.809 tys. zł ;	97% wypłat
Kredyty preferencyjne	841 tys. zł ;	3% wypłat
2. Działalność gosp. pozarolnicza	19.062 tys. zł ;	27% wypłat kredytów
3. Kredyty dla JST	11.821 tys. zł ;	16% wypłat kredytów
4. Kredyty konsumpcyjne	11.276 tys. zł ;	16% wypłat kredytów
w tym na cele mieszkaniowe:	9.630 tys. zł ;	85% wypłat

STRUKTURA WYPŁAT KREDYTÓW PREFERENCYJNYCH

1. RR – inwestycyjne rolnicze	492 tys. zł – 59% wypłat
2. MR CSK – z częściową spłatą kapitału	0
3. PR – przetwórstwo rolne	0
4. K01 i K02 – kłękowe	349 tys. zł – 41% wypłat
5. Z – zakup ziemi	0

W 2019 roku nastąpiło dalsze zmniejszeniu zapotrzebowania na kredyty preferencyjne - wymagania ARiMR.

STRUKTURA WYPŁAT KREDYTÓW KOMERCYJNYCH ROLNICZYCH

1. Kredyty pomostowe	8.186 tys. zł	28%
2. Kredyty obrotowe	6.566 tys. zł	23%
<i>w tym: suszowe</i>	6.265 tys. zł	95%
3. Kredyt „Twoje Grunty”	6.183 tys. zł	21%
4. Kredyty w rachunku bieżącym	2.637 tys. zł	9%
5. Kredyt „Agro-Mlek”	2.644 tys. zł	9%
6. Kredyt „Pilne Potrzeby”	1.739 tys. zł	6%
7. Kredyt „Konkurencyjny BIS”	835 tys. zł	3%

Najwyższy udział w kredytach komercyjnych rolniczych miały kredyty pomostowe (28%), związane ze zwrotem części poniesionych nakładów. Ich wysokość była niższa niż w roku poprzedzającym. „Agro –Mlek” linia związana z produkcją mleczarską była nadal linią bardzo popularną, chociaż o niższej dynamice, gdyż teren działania Banku to tzw. zagłębie mleczarskie. „Twoje grunty”- linia o bardzo korzystnych warunkach cenowych i proceduralnych, przeznaczona na zakup ziemi przyciągnęła 40 klientów, tyle samo co w roku poprzedzającym, a tymczasem kredyt preferencyjny na ten sam cel żadnego klienta. Kredyt „Konkurencyjny bis” to kredyt nie wymagający udokumentowania celów i przeznaczony dla działalności gospodarczej. Zastąpiony został kredytem „Pilne Potrzeby”. Jego udział w portfelu szybko uległ zwiększeniu. Poszczególne linie kredytowe charakteryzują się cyklicznością w okresach wieloletnich ze względu na specyfikę działalności rolniczej. W 2019 roku uległy bardzo istotnym zwiększeniom kredyty na cele obrotowe. Bank Spółdzielczy w Kolnie wychodząc naprzeciw potrzebom rolników uruchomił okresowo linię związaną z klęską suszy. Linia ta nie była powiązana z kredytami agencyjnymi i została wprowadzona wcześniej niż następowały szacowania szkód.

Stan kredytów ogółem na dzień 31.12.2019 r. osiągnął wysokość 213.383 tys. zł i był wyższy o 9% od stanu roku poprzedzającego. Udział kredytów preferencyjnych stanowił 16% i wyniósł 33.898 tys. zł, stan ten uległ zmniejszeniu o 17%.

Zwiększyła się średnia jednostkowa wysokość wypłaconych kredytów, która wyniosła ok. 87 tys. zł (2018 – 79 tys. zł ,2017 – 74 tys. zł; 2016 – 53 tys. zł).

Struktura wiekowa kredytobiorców przedstawia się następująco:

1. 33% klientów w przedziale wiekowym 35-44 lat.
2. 33% klientów w przedziale wiekowym 45-54 lat.
3. 22% klientów w przedziale wiekowym 25-34 lat.
4. 3% klientów w przedziale wiekowym powyżej 65 lat.
5. 2% klientów w przedziale wiekowym 18-24 lat.

Zarząd Banku bardzo dużą uwagę zwracał na zarządzanie ryzykiem kredytowym starając się stosować odpowiednie zabezpieczenia kredytów. Wdrożone procedury określające poszczególne limity zaangażowań oraz metodologie oceny zdolności kredytowej ciągle są modyfikowane i dostosowywane do stawianych nam wymogów. Dokonując analizy zdolności kredytowej klientów, szczególnie rolników indywidualnych, zaobserwować można dalsze zmniejszenie się zainteresowania zwiększaniem zadłużenia w bankach komercyjnych oraz poprawę lojalności klientów Banku. Kredyty oferowane przez banki komercyjne są zazwyczaj kredytami droższymi, przewyższającymi oprocentowaniem oferowanym w Banku Spółdzielczym w Kolnie, szczególnie dodatkowymi kosztami kredytowymi związanymi chociażby z ubezpieczeniem kredytu. Zmniejszyło się znacznie zapotrzebowanie klientów odnośnie restrukturyzacji zadłużenia w innych bankach. Bank prowadził stałą akcję informacyjną o zagrożeniach z tym związanych. Kładziemy duży nacisk na praktyczne aspekty zabezpieczenia kredytu. Wraz ze wzrostem wysokości kredytu zmienia się ich forma. Coraz rzadziej stosuje się popularne i skuteczne poręczenia ze względu na zwiększanie się jednostkowej wartości kredytu, a co za tym idzie braku osób chcących poręczyć kredyt. Częściej zaś stosuje się zabezpieczenia hipoteczne, nie do końca skuteczne, jeśli chodzi o szybkość odzyskiwania przez Bank swoich należności, a także przewłaszczenia rzeczy ruchomych (np. sprzętu rolniczego). Stosowanie tych form zostało poniekąd wymuszone przez klientów i konkurencję.

Odzyskiwanie należności zagrożonych Bank prowadzi zazwyczaj w oparciu o restrukturyzację zadłużenia, metodą perswazji, a tylko w ostateczności przy użyciu organów windykacyjnych. Ta metoda jest bardziej pracochłonna, ale często przynosi pożądany skutek.

Pomimo wzrostu zaangażowania kredytowego, kredyty w sytuacji zagrożonej (poniżej standardu, wątpliwe i stracone) utrzymują się na dość dobrym poziomie. Stanowiły one 0,87% obligacji kredytowego i wyniosły 1.852 tys. zł., a wyceniając je według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej wartość ich wyniosła 1.799 tys. zł. Dla porównania średni wskaźnik kredytów nieregularnych w bankach spółdzielczych Grupy BPS wynosi ponad 8% i ma tendencje wzrostową, przewyższając średni wskaźnik w systemie bankowym.

1) kredyty w sytuacji poniżej standardu	-	37 tys. zł	2%
2) kredyty w sytuacji wątpliwe	-	40 tys. zł	2%
3) kredyty w sytuacji stracone	-	1.775 tys. zł	96%

W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedzającego nastąpiło zmniejszenie kredytów w sytuacji „poniżej standardu” oraz w sytuacji „wątpliwe”. Zwiększył się stan kredytów „straconych”, ze względu na zmianę zakwalifikowania. W chwili obecnej jedna ekspozycja kredytów straconych jest całkowicie nieobsługiwana i oczekuje restrukturyzacji KOWR - u.

Bank Spółdzielczy w Kolnie utworzył na wszystkie te kredyty niezbędne rezerwy z tym związane tj. rezerwy celowe na kwotę 1.799 tys. zł oraz 215 tys. zł

odpisu aktualizującego na odsetki od tych kredytów i 2 tys. zł odpisu aktualizującego z tytułu prowizji.

W 2019 roku do Banku wpłynęło 16 podań o odroczenie rat kredytu na kwotę 102 tys. zł. W porównaniu z rokiem 2018 liczba ta zmniejszyła się o 14, zaś kwota kredytów zmniejszyła się o 63 tys. zł. Świadczyć to może o stabilności dyscypliny klientów oraz o zwiększonych przychodach.

W dniu 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał ważny dla konsumentów wyrok w sprawie C-383/18.

TSUE stanął na stanowisku, że „prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta”. Bank nie może więc ograniczać obniżenia kosztu kredytu do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy, ale musi proporcjonalnie obniżyć wszystkie koszty związane z kredytem – w tym koszty prowizji, opłaty przygotowawczej oraz ubezpieczenia.

W związku z powyższym z orzeczeniem TSUE z dnia 11 września 2019 roku – Zarząd Banku Spółdzielczego w Kolnie podjął w swoich uchwałach:

- 1) - przyjęcie metody liniowej do wyliczania kwoty zwrotu kosztów kredytu,
- 2) - utworzenie w ciężar wyniku finansowego 2019 roku rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu konsumentkiego w wysokości 38.619,40 zł.

INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Bank Spółdzielczy w Kolnie na dzień 31.12.2019 posiadał papiery wartościowe:

- ⇒ Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie o wartości 3.250.001 zł;
- ⇒ Udziały w Internetowym Rynku Rolno-Towarowym Sp. z o.o. wartości 3.000 zł;
- ⇒ Bony pieniężne o wartości 84.673.032 zł .
- ⇒ Udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wartości 5.000 zł

Bank nie prowadzi działalności handlowej, więc nie przeprowadzał operacji na papierach wartościowych. Bank nie otrzymał również dywidendy od zakupionych akcji, jednak jako akcjonariusz mniejszościowy posiada akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWO-ROZLICZENIOWA

W 2019 roku Zarząd Banku nie dokonywał żadnych ruchów w zakresie stóp procentowych depozytów oferowanych klientom. Pomimo najniższych w historii stóp procentowych Bank oferował swoim klientom bardzo korzystne w porównaniu do rynku oprocentowanie depozytów terminowych. Najwyższe oprocentowanie tych depozytów to 2,45% w produkcie „Super setka” lokowanych na okres 400 dni. Średnie oprocentowanie depozytów w Banku Spółdzielczym w Kolnie wyniosło 0,92% na co składały się depozyty terminowe – 1,61% oraz bieżące – 0,06%. Wysokie oprocentowanie depozytów terminowych wpływa niekorzystnie na marżę bankową, ale daje jednocześnie możliwość pozyskiwania klientów, którzy lokując środki finansowe zabezpieczają Bankowi wysoką płynność. Najbardziej istotnym elementem jest nie tylko wysokość oprocentowania, ale przede wszystkim jego stabilność, dająca poczucie bezpieczeństwa naszym klientom.

Rozwój bazy depozytowej zależy nie tylko od oferty cenowej lecz również od korzystnej oferty produktowej oraz odpowiedniej akcji promocyjnej, a przede wszystkim od stabilności działań Banku, jego wyników finansowych i bezpieczeństwa działania. Utrzymane zostały wszystkie produkty depozytowe z lat poprzednich, które dostosowane są do wymagań i potrzeb klienta. I tak lokata „Super Setka” przeznaczona dla depozytariuszy o większej zasobności finansowej (wyższa kwota lokaty) oferuje wysokie oprocentowanie, wyższe od oprocentowania na rynku bankowym z 4 okresami lokowania: 100, 200, 300, 400 dni oraz trzy progi kwotowe – 40.000,- 100.000,- i 300.000,- złotych. Lokata „Dopłata w złotych” zastępować może lokatę systematycznego oszczędzania, gdyż w okresach zadeklarowania lokaty można dokonywać wpłat bez ograniczeń ilościowych i wartościowych. Bank posiada również lokatę o stałym oprocentowaniu oraz lokatę „Partnerską” dla klientów Banku posiadających rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy.

Zarząd Banku stara się utrzymać stały kontakt ze środowiskiem lokalnym (zebrania, szkolenia, uroczystości, imprezy kulturalne i sportowe) oraz oddziaływać wizualnie na swoich klientów. W/w działania muszą być poparte odpowiednią ofertą produktową, szczególnie jeśli chodzi o funkcjonowanie rachunków bieżących i ROR. Od lat Bank oferuje między innymi takie usługi jak: HOME BANKING, SMS, BANKOFON, INTERNET BANKING zarówno dla firm jak i osób prywatnych. Duży nacisk Zarząd postawił na bankowość elektroniczną, przede wszystkim Internet Banking. Rozporządzenie PSD2 nakazujące podniesienie standardów bezpieczeństwa elektronicznego zostało wdrożone przez Bank Spółdzielcy w Kolnie zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w obowiązującym czasie. Stosowane między innymi karty własne Banku, cieszące się bardzo dużą popularnością wśród klientów, musiały zakończyć swój 20-letni okres funkcjonowania. Wyparły je charakteryzujące się nowoczesnymi metodami zabezpieczeń karty płatnicze VISA oraz MASTERCARD. Zmienił się również sposób logowania do bankowości internetowej poprzez zastosowanie dodatkowych

zabezpieczeń. Karty płatnicze funkcjonują z opcją zbliżeniową. W ofercie Banku są również karty kredytowe, sprzedawane naszym klientom. Z tą ofertą Bank jednak nie wychodzi na szerszą skalę, zabezpieczając tylko swoich klientów w niezbędne narzędzie. Przy udziale Banku Zrzeszającego oraz spółki IT CARD Bank sprzedaje terminale do płatności kartami płatniczymi. W coraz szerszym zakresie stosowane są płatności mobilne, przy użyciu telefonu komórkowego. Korzystanie z bankowości internetowej wspomaga aplikacja „Nasz Bank”. Tę aplikację każdy klient może sobie pozyskać „ściągnając” ją za pomocą internetu. Zmiany w bankowości internetowej wspomagane były przez firmę informatyczną NOVUM z Łomży, dostawcę oprogramowania dla naszego Banku. Zarząd, łącznie z Radą Nadzorczą, dokonuje cyklicznej oceny tej firmy, pod kątem zachowania ciągłości działania. Analizy wykazują posiadanie dużego potencjału zarówno ekonomicznego jak i merytorycznego firmy NOVUM. W ciągu minionego roku Bank wychodził do Klientów z ofertami produktowymi popartymi działaniami marketingowymi. Bardzo ważnym elementem było ciągle rozszerzanie identyfikacji biometrycznej zarówno w usługach bankomatowych, jak również do elektronicznego obiegu dokumentów. Wykorzystywana przez Bank biometria opiera się na układzie naczyń krwionośnych dłoni oraz na przepływie krwi w tych naczyniach. Za tę usługę Bank Spółdzielczy w Kolnie otrzymał krajowe wyróżnienie „QI Produkt - produkt najwyższej jakości”. Bardzo ważnym elementem edukacyjnym jest bezpieczeństwo wykonywanych operacji przez klientów Banku. Bank stosując najnowocześniejsze zabezpieczenia dostępu poddaje się określonych prawem audytom. Najslabszym elementem tego systemu jest niestety klient niedokonujący zabezpieczeń swojego terminala. Bank umożliwia temu klientowi pobranie programów antywirusowych.

W 2019 r. Bank prowadził działalność walutową. W księgach Banku występują również aktywa i pasywa wyrażone w walutach obcych (EUR i USD), które zostały przeliczone na polskie złote po obowiązującym w w/w dniu średnim kursie ustalonym dla danej waluty. Rozmiary działalności walutowej stopniowo rosną, jednak nie mają one jeszcze istotniejszego znaczenia.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank prowadził 12.077 rachunki złotowe - w PLN (czynne), z czego:

- 3.207 rachunki depozytów terminowych (lokaty terminowe i terminowe lokaty oszczędnościowe) dynamika 102%
- 8.870 rachunki depozytów bieżących dynamika 100%

W Banku funkcjonuje 3.199 rachunków VAT

Na rachunkach zgromadzono łącznie (rachunki złotowe i walutowe przeliczone kursowo) 341.082 tys. zł środków pieniężnych, z czego 150.480 tys. zł stanowiły depozyty bieżące (44%), zaś 190.602 tys. zł depozyty terminowe (64%). W porównaniu do roku poprzedzającego nastąpił wzrost środków depozytowych ogółem o 8%, w tym depozyty bieżące zwiększyły się 4% , zaś terminowe zwiększyły się o 11%.

Rachunki walutowe w 2019 roku zgromadziły łącznie w walutach wymiennalnych (USD i EURO) w przeliczeniu na PLN 2.541 tys. zł .

STRUKTURA DEPOZYTÓW BIEŻĄCYCH

(kryterium podmiotowe)

(tys. zł)

RACHUNKI BIEŻĄCE	STAN	STRUKTURA	DYNAMIKA
Rolników indywidualnych	69.508	46%	92%
Osób prywatnych	46.526	31%	109%
JST	17.858	12%	126%
Spółki, spółdzielnie, przedsiębiorstwa	14.953	10%	123%
Pozostałe	1.635	1%	141%

STRUKTURA DEPOZYTÓW TERMINOWYCH

(kryterium podmiotowe – bez odsetek
tek

- Sektor niefinansowy 190.529 tys. zł; - 99,96%
- Sektory pozostałe 73 tys. zł; - 0,04%

STRUKTURA produktowa terminowych lokat oszczędnościowych oraz lokat terminowych

Rodzaj produktu	Wartość / tys. zł /	Struktura / % /	Dynamika / % /
• „Super Setka”	157.005	82	113
• „Dopłata w złotych”	15.348	8	106
• „Partnerska”	11.093	6	104
• „Kusząca lokata”	4.504	2	94
• „Standard”	238	0	67
• „Skarbiec”	10	0	100
• Pozostałe	2.063	1	107
• Lokaty dewizowe	341	0	122

STRUKTURA terminów lokowania otrzymanych środków pieniężnych

1. Okresy 13 – miesięczne 54%
2. Okresy 3 – miesięczne 15%
3. Okresy 7 – miesięczne 10%
4. Okresy 10 – miesięczne 8%
5. Okresy 12 – miesięczne 6%

6. Okresy 6 – miesięczne 5%

Pozostałe okresy 1- ,2- ,18- ,24-miesięczne razem ok. 2%.

FUNDUSZE WŁASNE

Fundusze własne Banku są najważniejszym elementem w działalności Banku, gdyż określają jej rozmiary i bezpieczeństwo. Celem zasadniczym, który postawił przed sobą Zarząd Banku jest ciągle zwiększanie poziomu funduszy własnych Banku, przede wszystkim w oparciu o wypracowany zysk netto.

Wzorem lat ubiegłych Zarząd Banku przewiduje przekazać nie mniej niż 95% wyniku finansowego netto na powiększenie funduszy własnych. Powyższe zgodne jest ze Strategią Banku, jak również z opiniami Komisji Nadzoru Finansowego.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kolnie proponuje podział wyniku finansowego netto za 2019 r. w kwocie **2.561.749,49 zł** w następujący sposób:

- Fundusz zasobowy 2.450.000,00 zł co stanowi 96%
- Fundusz społeczno-kulturalny 111.749,49 zł co stanowi 4%.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank posiadał fundusze własne wg wartości bilansowej w wysokości 33.989 tys. zł, tj. około 7.971 tys. EUR natomiast fundusze własne netto wyliczone zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe z późniejszymi zmianami w wysokości 33.594 tys. zł, tj. ok. 7.889 tys. EUR (wg ceny za 1 euro na dzień 31.12.2019 r. – 4,2585 zł).

Uwzględniając proponowany podział wyniku finansowego fundusze własne osiągną:

- wartość bilansową - 36.439 tys. zł, tj. 8.557 tys. EUR,
- wg art. 128 ustawy Prawo bankowe – 36.044 tys. zł, tj. 8.464 tys. EUR

Elementem składowym funduszy jest fundusz udziałowy tworzony z wpłat udziałów przez członków Banku Spółdzielczego w Kolnie. Jego stan na koniec 2019 r. wyniósł 467 tys. zł. Udział funduszu udziałowego w funduszach własnych ukształtował się na poziomie 1,4%, zaś po podziale nadwyżki będzie to 1,3%.

Bank Spółdzielczy w Kolnie utrzymuje fundusze własne na adekwatnym poziomie uwzględniając wymogi kapitałowe z poszczególnych rodzajów ryzyk, które gwarantują bezpieczną działalność Banku. Łączny współczynnik kapitałowy TCR przekracza znacznie minimalny sugerowany przez KNF poziom 13,50% i ukształtował się na poziomie 19,27%.

ORGANIZACJA BANKU

A. OPIS JEDNOSTKI

Bank Spółdzielczy w Kolnie, będąc osobą prawną, prowadzi działalność w oparciu o ustawy – Prawo spółdzielcze i Prawo bankowe. Zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS: 0000140895. Bank Spółdzielczy w Kolnie nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku Spółdzielczego w Kolnie zatrudniona jest następująca ilość osób:

Centrala wraz z Oddziałem operacyjnym	37 osoby
• Oddział w Grabowie	5 osób
• Oddział w Małym Płocku	5 osób
• Oddział w Turośli	5 osób
• Filia Nr 1 w Kolnie	2 osoby
• Filia Nr 2 w Kolnie	1 osoba
• I Punkt Kasowy w Kolnie	1 osoba
• II Punkt Kasowy w Kolnie	1 osoba

Łącznie Bank Spółdzielczy w Kolnie na dzień 31.12.2019 zatrudniał 57 osób na umowę o pracę oraz 6 osób w oparciu o umowę zlecenie. Bank korzystał jednocześnie ze świadczenia pracy przez stażystów zatrudnionych w oparciu o zawarte umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolnie. W związku ze zmianą warunków odbywania stażu, niekorzystnych dla pracodawców, liczba stażystów była niższa niż w latach poprzednich. W 2019 roku zatrudniono 10 osób, z tego 3 osoby przeszły na świadczenia, natomiast stosunek pracy wygasł z 5 osobami, w tym 3 osoby odeszły w związku z przejściem na emeryturę.

Średnia wieku pracowników wynosi - 41 lat

w tym:

• Centrala	- 41 lat
• Oddział w Grabowie	- 53 lata
• Oddział w Małym Płocku	- 37 lat
• Oddział w Turośli	- 51 lat

Struktura wykształcenia:

• Wyższe	- 70 %
• Średnie	- 30 %

Wykształcenie kadry kierowniczej Banku:

- Zarząd - wykształcenie wyższe
- Dyrektorzy Oddziałów - wykształcenie wyższe
- Naczelnicy Wydziałów - wykształcenie wyższe i średnie.

Bank Spółdzielczy w Kolnie prowadzi obsługę Klientów w budynkach własnych Banku, na które posiada stosowne akty własności: Centrala w Kolnie, Oddziały w Grabowie, Małym Płocku i Turośli, Filia nr 2 w Kolnie oraz Punkt Kasowy w Lachowie wyłączony obecnie z obsługi klienta ze względu na brak rentowności. Utrzymana została obsługa bankomatowa.

Pomieszczenia pod działalność Punktów Obsługi Klienta w mieście Kolno podobnie jak w latach ubiegłych są najmowane: Filia Nr 1 w Kolnie od Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko- Własnościowej w Kolnie, I Punkt Kasowy Kasowy od Starostwa Powiatowego, zaś II Punkt Kasowy od Urzędu Miasta Kolno. Ponadto na potrzebę usługi bankomatowej najmowane są pomieszczenia od marketu Biedronka, stacji paliw PHU „Kurpiewski” oraz Szpitala Ogólnego w Kolnie.

B. SZKOLENIA

Zdaniem Zarządu Banku Spółdzielczego w Kolnie szkolenia pracowników i kadry zarządzającej są podstawowym i niezbędnym elementem w działalności Banku. Obecnie na rynku jest bardzo dużo firm specjalizujących się w doskonaleniu wiedzy z różnych dziedzin życia. Spowodował to ogrom regulacji nadzorczych wprowadzonych ustawami sejmowymi lub rekomendacjami KNF. Zarząd wzorem lat ubiegłych korzysta z usług tych, które oferują szeroki zakres wiadomości, dostępność ich przekazywania oraz miejsce prowadzenia (odległość od Banku), a także posiadają praktyki szkoleniowe dla pracowników Banku. W zdecydowanej większości korzysta z pośrednictwa w tym zakresie Fundacji Rozwoju Bankowości Spółdzielczej, której fundatorem jest Bank Polskiej Spółdzielczości (szkolenia związane z tematyką nie tylko ściśle bankową). Zarząd dobiera szkolenia stosownie do potrzeb zmieniającego się prawa oraz rozwijania wiedzy analitycznej oraz zarządczej pracowników. W szkoleniach uczestniczą zarówno pracownicy, kadra zarządzająca jak i członkowie organów samorządowych Banku. Duży nacisk został położony na szkolenie Rady Nadzorczej. Na każdym posiedzeniu Rady prowadzone są szkolenia wewnętrzne z całokształtu działalności bankowej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, za które odpowiedzialna jest Rada Nadzorcza.

Szkolenia prowadzone są dwutorowo, czyli:

- szkolenia wewnętrzne – prowadzone w ramach jednostek organizacyjnych lub poszczególnych komórek przez kierowników tych jednostek lub osoby upoważnione.
- szkolenia zewnętrzne – prowadzone przez wyspecjalizowane ośrodki szkoleniowe

Tematyka szkoleń w 2019 roku była następująca:

- Najważniejsze zmiany legislacyjne istotne dla działalności Banku,
- Zarządzanie ryzykami istotnymi,
- Zagadnienia podatkowe,
- Euro – FATCA,
- Szkolenia ZUS
- Plany awaryjne i ciągłości działania
- Sprawozdawczość
- Kursy kasjerskie
- Rekomendacja D – RODO
- Wynagrodzenia
- Ocena zdolności kredytowej
- Szkolenie p.poż
- Obsługa kredytów preferencyjnych
- Realizacja transakcji złotych
- Szkolenia kredytowe
- Przygotowanie Zebrań Przedstawicieli
- Administracyjne kary pieniężne wymierzone przez KNF
- Testy warunków skrajnych
- Szkolenia informatyczne
- Usługi płatnicze – PSD2
- Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- Szkolenia p.poż.
- Metodyka BION
- Seminaria CEDUR
- Szkolenia KIR - u
- Konferencja Administratorów Bezpieczeństwa Informacji,
- Inwestowanie na rynku pieniężnym
- Ceny transferowe
- Prawo pracy
- Wytyczne EBA
- ZFŚS
- Schematy podatkowe
- Rachunkowość i sprawozdanie finansowe
- Szkolenie WSO
- Ekspozycje zagrożone
- Rachunki uśpione
- Kart płatnicze
- Zamknięcie roku
- Polityka rachunkowości
- Ochrona i przetwarzanie danych osobowych oraz RODO

Tematyka szkoleń Rady Nadzorczej w 2019 roku była następująca:

1. Zmiany regulacji prawnych.
2. Rola i zadania członka rady nadzorczej w działalności banku.
3. Uregulowania zawarte w statucie Banku.
4. Przestrzeganie zasad tajemnicy bankowej.
5. System rachunkowości – najważniejsze akty prawne.
6. Nadzór i monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.
7. Bilans jako podstawa oceny sytuacji majątkowej
8. Zadania i odpowiedzialność Rady Nadzorczej
9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym.
10. Spółdzielnie, a spółki kapitałowe.

W 2019 roku przeprowadzono łącznie 59 szkoleń dla pracowników Banku. Szkolenia wewnętrzne nieprotokołowane odbywają się cyklicznie w poszczególnych komórkach organizacyjnych Banku. Szkoleniami objęto wszystkich pracowników Banku. Ilość osobodni szkoleń wyniosła 236.

C. INWESTYCJE

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Kolnie nie prowadził inwestycji związanych z obiektami bankowymi. Inwestycje dotyczyły modernizacji systemu informatycznego.

D. REKLAMA I MARKETING ORAZ POZYCJA NA RYNKU

Działania promocyjne i reklamowe są nierozłącznym elementem działalności bankowej. Najlepszą reklamą i promocją jest prawidłowa, bezpieczna i przyjazna działalność Banku. Te elementy w roku 2019 zostały spełnione i spotkały się z uznaniem środowiska lokalnego. Powyższe należy jednak wspomagać odpowiednimi działaniami marketingowymi. Osiągamy to dzięki odpowiedniej oprawie wizualnej Banku, umiejętnemu doborowi i promowaniu produktów bankowych oraz osiągnięć Banku. Nasze hasło które realizujemy to:

„Bank – przyjazny, bezpieczny, nowoczesny, z tradycjami”.

Utrzymujemy ścisły kontakt z prasą lokalną tj. „Miesięcznik Kolneński”, „Gazeta Gminna”, oraz z wydawnictwami o zasięgu krajowym „Bank Wspólnych Sił”, w których pojawiają się artykuły związane z działalnością Banku oraz o tematyce bankowej pisane przez kadrę kierowniczą Banku. Bank bywa również gościem lokalnej telewizji Narew, zarówno w reportażach z uroczystości, imprez oraz spotkań odbywających się na naszym terenie. Członkowie Zarządu Banku przeprowadzają liczne prelekcje o tematyce bankowej, przeznaczone zarówno dla młodzieży szkolnej jak i poszczególnych grup zawodowych oraz przedsiębiorców. Odbywają się częste spotkania z rolnikami na których prowadzone są prelekcje dotyczące właściwego poruszania się po tematyce bankowej i ekonomicznej.

Prowadzone są wykłady na Uniwersytecie III wieku oraz lekcje przedsiębiorczości w szkołach średnich.

W 2019 roku Bank kontynuował wydawanie własnego czasopisma pod nazwą „Mój Bank”. Jest to kwartalnik, w którym poruszane są sprawy funkcjonowania Banku, mający na celu nie tylko reklamowanie jego działalności ale przede wszystkim przybliżenie społeczności lokalnej wiedzy o Banku i bankowości spółdzielczej oraz problemów społeczeństwa lokalnego. Pokazujemy w nim ludzi, ich pracę i osiągnięcia. Przestrzegamy przed podejmowaniem niekorzystnych decyzji finansowych, prowadzimy szeroką edukację nie tylko z obszarów bankowości. Wspieramy działania naszych stałych klientów.

Nasze działania promocyjno – reklamowe skierowane są do wszystkich grup społecznych i organizacji. Istotne znaczenie ma kształtowanie młodego pokolenia, szczególnie ze starszych roczników szkół podstawowych oraz średnich. Kontynuowany jest proces rozwijania współpracy ze szkolnymi kasami oszczędnościowymi (SKO). Utrzymujemy stały kontakty z młodzieżą również pozaszkolną. Swoją działalność promocyjną dokonujemy między innymi poprzez aktywne uczestnictwo w imprezach kulturalno–oświatowych, sportowych i kultu religijnego, a także we wszelkiego rodzaju uroczystościach państwowych o znaczeniu lokalnym. Bank poprzez sponsorowanie wielu imprez akcentuje swoją obecność w środowisku. Działalność tę bardzo istotnie wspomagają środki gromadzone na funduszu społeczno-kulturalnym. Stan środków na w/w funduszu na koniec 2019 roku wyniósł 214 tys. zł . W minionym roku Zarząd przeznaczył na te cele 51 tys. zł .

Bank Spółdzielczy w Kolnie jest laureatem wielu wyróżnień zarówno w środowisku lokalnym jak i w skali ogólnokrajowej. Wyróżnienia otrzymują również członkowie Zarządu Banku, w uznaniu za wkład pracy w rozwój środowiska lokalnego.

E. KONTROLA

W Banku Spółdzielczym w Kolnie funkcjonuje w oparciu o art.9 i 10 Prawa bankowego system zarządzania, w ramach którego funkcjonuje system kontroli wewnętrznej. Dostosowane zostały regulacje prawne do wymogów w/w artykułów. System ten wspomaga podejmowanie procesów decyzyjnych i jednocześnie podnosi wiarygodność i bezpieczeństwo Banku.

Audyt wewnętrzny wykonywany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, do której Bank Spółdzielczy w Kolnie przystąpił w dniu 31.12.2015 r. Audyt Banku został przeprowadzony przez Spółdzielnię w 2017 roku.

W Banku Spółdzielczym w Kolnie przeprowadzane są kontrole funkcjonalne przez osoby kierujące poszczególnymi komórkami organizacyjnymi. Obejmują one szczegółowo cały zakres działalności i zgodne są z zatwierdzoną matrycą kontroli

Przeprowadzana była również kontrola z zakresu specjalistycznej uzbrojonej formacji obronnej: Wewnętrzna Służba Ochronna w Banku Spółdzielczym w

Kolnie. Kontrolę przeprowadziła Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku nie stwierdzając nieprawidłowości.

Wyniki kontroli analizowane są przez Zarząd i przedkładane w sposób zbiorczy Radzie Nadzorczej Banku i Zebraniu Przedstawicieli.

Na bieżąco wydawane są przez Prezesa Zarządu zalecenia pokontrolne.

Bank poddany został również okresowej corocznej kontroli przez Pion Nadzoru Bankowego Komisji Nadzoru Finansowego. W roku ubiegłym sporządzany był arkusz: kwestionariusz badania i oceny nadzorczej dla banków spółdzielczych - BION - wg stanu na dzień 31.12.2018 r. BION to dokładna analiza działalności Banku, do której zamieszcza się wszystkie procedury, analizy, oceny ryzyk bankowych, realizacje strategii Banku, osiągnięte wyniki finansowe i parametry działania. Ocenie podlegały następujące grupy obszarów pod względem poziomu zarządzania oraz jakości ryzyka:

Grupa I: Zarządzanie bankiem, analiza modelu biznesu,

Grupa II: adekwatność kapitałowa, ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej, inne rodzaje ryzyka,

Grupa III: Ryzyko kredytowe, ryzyko rozliczenia/dostawy, ryzyko koncentracji kredytowej,

Grupa IV: Ryzyko płynności, ryzyko finansowe, ryzyko rynkowe, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,

Grupa V: Ryzyko operacyjne.

Ocena Komisji Nadzoru Finansowego, zdaniem organów Banku była oceną dobrą, a w podsumowaniu uznała: „W związku z tym, że w obecnym procesie BION nie stwierdzono zagrożeń mogących wpływać niekorzystnie na poziom ryzyka związanego z prowadzoną przez Bank działalnością odstąpiono od wydania zaleceń”

Bank Spółdzielczy w Kolnie otrzymał również ocenę Banku, wykonaną przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w obszarach:

1. Adekwatność kapitałowa.
2. Jakość aktywów.
3. Efektywność.
4. Płynność.

Bank w skali ocen od A do E, otrzymał najwyższą ocenę: A.

F. Zarządzanie ryzykami Banku

Zarządzanie ryzykami Banku jest podstawowym obowiązkiem Zarządu i Rady Nadzorczej i ma na celu:

1. Długookresową zdolność konkurencyjną Banku.

2. Gromadzenie i ochronę kapitału niezbędnego do sprawnego funkcjonowania Banku.
3. Ochronę depozytów.
4. Optymalizację zysku, w tym zapobieganie stratom.
5. Optymalny wybór obszarów działania oraz elementów działalności Banku.
6. Rozwijanie działalności operacyjnej zgodnie z przyjętymi założeniami.

Do głównych zadań zarządzania ryzykami należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących skutki ryzyka.
3. Monitorowanie dopuszczalnego ryzyka.
4. Właściwe szacowanie wymogów kapitałowych.
5. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

Wielkość ryzyka bankowego zależy od wzajemnych uwarunkowań, z których większość nie zależy od działań Banku. Są to czynniki:

1. Gospodarcze – polityka Państwa, NBP, zadłużenie budżetu, stopa inflacji, przepisy prawa, itp.
2. Społeczne – zachowania klientów, itp.
3. Polityczne – tendencje i wydarzenia polityczne, itp.
4. Demograficzne – stopa bezrobocia, struktura ludności itp.
5. Techniczne – np. stan infrastruktury.

Podstawowymi ryzykami, zaliczanymi do ryzyk istotnych, które Bank szacował były:

1. Ryzyko kredytowe – celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Bank właściwie monitoruje poziom ryzyka kredytowego o czym świadczy niski wskaźnik kredytów zagrożonych – 0,87%.
2. Ryzyko płynności – celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty przez Bank płynności, płynności w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Bank w okresie roku 2019 spełniał wszystkie normy płynnościowe. Płynność Banku nie była zagrożona.
3. Ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności – celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanych strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania. Ryzyko operacyjne oceniane było jako umiarkowanie niskie. Bank nie poniósł żadnych kosztów związanych z ryzykiem.

W 2019 roku w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank dążył do minimalizacji skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych m.in. poprzez aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, szkolenia pracowników. Bank nie poniósł kosztów z tytułu ryzyka braku zgodności.

4. Ryzyko rynkowe, w tym ryzyko stopy procentowej – celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmiany stóp procentowych w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Ryzyko stopy procentowej uzależnione było przede wszystkim od stopy redyskonta weksli (kredyty preferencyjne) i było na umiarkowanym poziomie. Ponadto ryzyko rynkowe jest związane z ryzykiem wprowadzenia nowego produktu lub usługi na rynek; jeśli nowy produkt lub usługa nie spełnia kryteriów Banku w sensie racjonalnego zarządzania ryzykiem, produkty takie nie są wprowadzane na rynek.
5. Ryzyko walutowe – to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów walut, natomiast podstawowym celem zarządzania tym ryzykiem jest ograniczenie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
6. Adekwatność kapitałowa - poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku. Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE oraz analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe. W zakresie adekwatności Bank przeprowadza kapitałowe testy warunków skrajnych oraz opracowuje kapitałowe plany awaryjne. W 2019 roku Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym pełne bezpieczeństwo działania, zaś nadwyżka kapitałowa pozwalała na dalszy rozwój działalności. Bank utrzymuje sumę funduszy własnych na poziomie wyższym niż suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, czego wyrazem jest poziom całkowitego współczynnika kapitałowego. Całkowity współczynnik kapitałowy (TCR) mówi o relacji funduszy własnych do aktywów ważonych ryzykiem, czyli pokazuje czy Bank jest w stanie posiadanymi funduszami własnymi pokryć minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, operacyjnego i ryzyk pozostałych. W 2019 roku TCR ukształtował się na poziomie 19,27%, co oznacza, iż przy tej wielkości wskaźnika należy stwierdzić, iż poziom funduszy własnych Banku zabezpiecza poziom zidentyfikowanych ryzyk oraz pozwala na dalszy rozwój działalności Banku.

Nad ryzykami istotnymi w Banku sprawuje nadzór Prezes Zarządu.

Zarząd systematycznie szacuje wymogi kapitałowe wynikające z poszczególnych rodzajów ryzyk. Działania Banku w tym zakresie były wystarczające i adekwatne do rozmiarów działalności. O powyższym świadczą

przeprowadzone kontrole, w tym najbardziej adekwatna kontrola Komisji Nadzoru Finansowego pozytywnie oceniająca działania Banku. Wszystkie rodzaje występujących w Banku ryzyk na bieżąco są monitorowane przez Zarząd Banku oraz sprawozdawane Radzie Nadzorczej zgodnie z przyjętym systemem informacji zarządczej.

G. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

W związku z wdrożeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą nr 218/2014, „Zasad Ładu Korporacyjnego” Zarząd Banku, Rada Nadzorcza i Zebranie Przedstawicieli Banku swoimi uchwałami przyjęły do stosowania powyższe Zasady, stanowiące zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z członkami i klientami Banku, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Organa statutowe Banku wdrażając powyższe Zasady, uwzględniły zasadę proporcjonalności wynikającą ze skali, charakteru i specyfiki działalności w środowisku lokalnym, tj. powiatu kolneńskiego, jak również określiły odstępstwa od tych zasad. Odstępstwa te zostały podane do publicznej wiadomości m.in. na stronie internetowej Banku pod adresem www.bskolno.pl.

Zgodnie z założeniami przyjętych Zasad, Bank Spółdzielczy w Kolnie:

1. Posiada przejrzystą, adekwatną do prowadzonej działalności strukturę organizacyjną z podziałem obowiązków i zadań, pozwalającą prowadzić bezpieczną działalność.
2. Posiada właściwą relację z udziałowcami poprzez zapewnienie właściwego dostępu do informacji. W celu zwiększenia elektoratu właścicielskiego została obniżona jednostka udziałowa.
3. Określił zadania i kompetencje organów: zarządzającego i nadzorującego, a przede wszystkim kompetencje osób będących członkami tych organów. Zadania te zostały określone w regulaminach działania tych organów, statucie oraz prawie bankowym i spółdzielczym. Dobór i ocena tych osób poddawane są w oparciu o zatwierdzoną „Politykę w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organu nadzorującego i zarządzającego oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Kolnie.
4. Prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń członków organów: zarządzającego i nadzorującego.
5. Stosuje sformalizowaną politykę informacyjną Banku.
6. Posiada dobre relacje z klientami, prowadzi przejrzystą, zrozumiałą i rzetelną akcję promocyjną.
7. Posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej, oparty o „Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kolnie”

Powyższe zasady zostały w 2019 roku zrealizowane, a ich realizację zaakceptowała Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Kolnie.

Bank wprowadził zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Kolnie”.

W Banku obowiązuje również „Polityka w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organu nadzorczego i organu zarządzającego oraz osób pełniących najważniejsze stanowiska w Banku Spółdzielczym w Kolnie”. Procedura powyższa została zatwierdzona przez Zarząd, Radę Nadzorczą i Zebranie Przedstawicieli. Zgodnie z nią wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną opinię zarówno pod względem oceny indywidualnej, jak i kolegialnej do sprawowania funkcji nadzorczych. W świetle art. 22aa Prawa bankowego członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kolnie spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla tych organów Banku. W celu podniesienia kwalifikacji dla członków organów uczestniczą w prowadzonych cyklicznych szkoleniach.

H. SYSTEM OCHRONY INSTYTUCJONALNEJ

Znowelizowana Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających określiła ramy prawne do powołania systemu ochrony instytucjonalnej. Warunki jakie musi spełniać ten system określone zostały w art. 113 ust. 7 rozporządzenia CRR i wiążą się min. z koniecznością gwarantowania i wypłacalności członkom systemu, powołaniem funduszu pomocowego, zorganizowaniem mechanizmów monitorowania i klasyfikowania ryzyka w całym systemie. Ustawa dopuściła w ramach systemu utworzenie zrzeszenia zintegrowanego.

Zarząd Banku w oparciu o podjętą uchwałę Zebrania Przedstawicieli przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wraz z 241 uczestnikami tj. Bankiem BPS oraz bankami spółdzielczymi zrzeszenia BPS. Umowa ze Spółdzielnią została zawarta w dniu 31.12.2015 r. Na koniec 2019 roku w systemie ochrony (IPS) uczestniczy już 327 banków spółdzielczych oraz Bank BPS.

Cel i zasady funkcjonowania systemu są następujące:

1. Zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika.
2. Przynależność do systemu ma charakter dobrowolny i nie ogranicza podmiotowości stron umowy systemu.
3. Przynależność do systemu nie zwalnia uczestnika od odpowiedzialności za prowadzoną działalność.

I. KOMITET AUDYTU

Rada Nadzorcza Banku na podstawie art. 128 oraz art. 129 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz w związku z upływem kadencji Rady i wyborem jej nowego składu na lata 2018-2022 powołała ze swego składu Komitet Audytu. Skład Komitetu jest trzyosobowy i przynajmniej jeden członek posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdawczości finansowej. Większość członków Komitetu Audytu jest niezależna od Banku. Przed wyborem członków Komitetu Rada Nadzorcza zapoznała się z oceną odpowiedności i niezależności poszczególnych kandydatów do Komitetu Audytu i stwierdziła, że wszyscy kandydaci spełniają wymagania wynikające z w/w Ustawy.

WYNIK FINANSOWY

=====

Bank Spółdzielczy w Kolnie za rok 2019 osiągnął następujące wyniki:

Przychody Banku (w tys. zł)

Ogółem	14.962 (dynamika 107%)
1. Odsetkowe	12.004 - w przychodach ogółem - 80%
- sektor niefinansowy	8.867 – udział 74%
- sektor budżetowy	847 – udział 7%
- sektor finansowy	931 - udział 8%
- papiery wartościowe	1.359 – udział 11%
2. Prowizyjne	2.602 - w przychodach ogółem - 17%

Koszty Banku (w tys. zł)

Ogółem	11.676 (dynamika 108%)
1. Działania Banku	6.683 - w kosztach ogółem – 57%
- osobowe	4.644 - udział 69%
- pozostałe	2.039 - udział 31%
2. Odsetkowe	3.704 - w kosztach ogółem – 32%)

Zysk finansowy brutto 3.286.175,49 zł

Zysk finansowy netto 2.561.749,49 zł

Proponowany podział wyniku finansowego netto:

Fundusz zasobowy	2.450.000,00 zł
Fundusz społeczno-kulturalny	111.749,49 zł

Roczne sprawozdanie finansowe Banku Spółdzielczego w Kolnie podlega badaniu przez Niezależnego Biegłego Rewidenta Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie.

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Kolnie podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

J. INFORMACJE DODATKOWE

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz. U. Nr 140 poz. 939 z późn.zm. tekst jednolity z dnia 13 stycznia 2015 roku Dz. U. z 2015 r. poz.128, niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

1. Bank Spółdzielczy w Kolnie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bank działa na terenie województwa podlaskiego oraz na terenie powiatów ościennych: piskiego (województwo warmińsko-mazurskie) i ostrołęckiego (województwo mazowieckie).
2. **Stopa zwrotu z aktywów** obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła za 2019 r 0,70% wobec uzyskanej 0,73% w 2018 roku.
3. Bank Spółdzielczy w Kolnie nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1 ustawy Prawo bankowe, Bank nie działa w holdingu: bankowym krajowym, bankowym zagranicznym, finansowym, mieszanym ani hybrydowym.
4. Bank posiada i udostępnia klientom przejrzyste i jasne zasady składania i raportowania skarg i reklamacji zapewniając wnikliwą i obiektywną obsługę procesu reklamacyjnego.
5. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.
6. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa .

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji **Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych**, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa

ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Kolnie”, która określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym członków Zarządu.

Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Kolnie”

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą procedurę ocen odpowiedniości Członków Zarządu oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Procedurę dokonywania ocen odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z procedurami zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę. Pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle Art. 22aa Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kolnie spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

7. Bank ogłasza sprawozdanie z działalności Banku oraz cały opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku.
8. Na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, Bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431 – 455 rozporządzenia nr 575/2013.

Kolno, dnia 10-06-2020r.

Zarząd Banku:

Prezes Zarządu - Krzysztof Kajko

Wiceprezes Zarządu - Teresa Kozikowska

Wiceprezes Zarządu – Marcin Krejszeff